

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Pendent de revisió lingüística

Instrucció de la Secretaria General de
la Universitat de Barcelona relativa a
les directrius de tècnica normativa

DIRECTRIUS DE TÈCNICA NORMATIVA

Document de criteris per a millorar la qualitat tècnica de la normativa UB

I. Justificació de la mesura

II. Contingut del document

III. Directrius de tècnica normativa

III.1. Criteris generals que cal tenir en compte

III.2. Estructura de la norma

III.3. Aspectes a considerar en relació amb les diferents parts de la norma

IV. Model de portada i d'índex per a normatives

I. Justificació de la mesura.

L'objectiu d'aquesta mesura, prevista en l'Estratègia marc per a la qualitat normativa a la UB, és el de millorar i unificar els criteris relatius a l'estructura, la composició, la redacció i el llenguatge de la normativa UB. Cal homogeneïtzar els textos dels diferents documents normatius.

Del resultat de les respostes obtingudes a partir de les qüestions per a una adequada diagnosi que es van adreçar als directors de les diferents àrees i de l'intercanvi d'impressions posterior amb ells (abril 2022), es constaten tres circumstàncies a tenir en compte. La primera, és el fet que fins al dia d'avui no s'ha comptat amb cap document relatiu a l'aplicació de criteris uniformes ni tampoc amb cap directriu orientada a homogeneïtzar l'elaboració i redacció de la normativa que a la UB. La segona, evident però que també cal considerar, és que en el desenvolupament actual dels processos normatius s'apliquen efectivament criteris de tècnica normativa però que, en ser diversos i poc homogenis, provoquen inseguretat jurídica respecte al marc normatiu aplicable. La tercera, conseqüència de les dues anteriors, es refereix a què els diferents actors implicats coincideixen en la necessitat ineludible de comptar amb directrius úniques i clares en aquest àmbit.

L'establiment de directrius aplicables en el moment de concretar el contingut i la forma de les diferents normes que s'emeten permetrà garantir dos aspectes que son fonamentals en l'exercici del bon govern universitari. Per una part, contribuirà a què el contingut de la normativa sigui més clar i precís evitant confusions i errors en l'aplicació de la mateixa. I, per una altra part vinculada a la primera, proporcionarà seguretat jurídica i certesa als membres de la comunitat universitària com a agents destinataris de les normes que s'aproven.

Una adequada i efectiva aplicació dels criteris que a continuació es detallen requereix la previsió de mecanismes de seguiment i avaluació del compliment dels mateixos.

Des de la Secretaria General s'instarà periòdicament als agents implicats en el procés d'elaboració normativa a què emetin informes en relació amb la seva aplicació.

Finalment, i junt amb la previsió anterior, en l'organització de les diferents àrees i unitats es garantiran els mitjans tècnics i personals que facin possible la coordinació necessària per assegurar l'aplicació d'aquestes directrius úniques de manera efectiva i eficaç.

II. Contingut del document

El document s'ha elaborat i redactat intentant aconseguir el màxim rigor d'acord amb els objectius que es persegueixen però també, amb realisme, atenent al context en el que ha de ser aplicat, i per tant, procurant que sigui un document concret i sintètic de fàcil utilització.

La finalitat és la de facilitar que aquestes directrius s'apliquin realment de manera efectiva i homogènia en tots els àmbits susceptibles de ser regulats a la UB. Per això la presentació és volgudament concreta i concisa.

Així, en primer lloc, s'exposen un conjunt de criteris generals que cal tenir en compte. En segon lloc, s'indica l'estructura que ha de seguir la normativa. I, en tercer lloc, es detallen aquells aspectes que convé tenir en compte en relació amb les diferents parts que integren el text normatiu. En alguns casos els criteris que s'estableixen fan referència al contingut de la regulació i, en altres, son relatius a la forma del text.

Les directrius que es presenten es refereixen especialment a la normativa de caràcter general (normativa i reglaments) essent també aplicables, en allò que sigui procedent, a altres tipus d'actuacions més específiques, instrumentals o de naturalesa diversa (instruccions, resolucions o protocols).

III. Directrius de tècnica normativa.

Tenint en compte els criteris que ja es compleixen actualment, les directrius que caldrà seguir en el procés d'elaboració dels instruments normatius de la Universitat de Barcelona són les següents¹:

III.1. Criteris generals que cal tenir en compte.

- . Els textos normatius han tenir necessàriament una unitat formal.
- . Les disposicions han de ser breus i concises.

¹En l'elaboració d'aquestes directrius s'ha tingut en compte especialment el text de la *Resolución de 28 de julio de 2005, de la Subsecretaría, por la que se da publicidad al Acuerdo del Consejo de Ministros, de 22 de julio de 2005, por el que se aprueban las Directrices de técnica normativa*, així com el *Manual d'elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya. 1992*.

- . La redacció de les normes ha de ser clara: el destinatari i allò que es regula ha de ser fàcilment comprensible i identificat. Cal evitar la confusió i buscar la certesa i la precisió.
- . La norma ha d'estar ben estructurada, i ha de tenir una coherència interna perquè sigui aplicable sense possibles confusions.
- . La producció normativa ha de ser racional, d'aquí la importància de planificar l'activitat normativa (com una acció prevista en l'Estratègia de qualitat normativa UB).
- . En l'exposició del contingut d'una disposició, s'ha de mantenir l'ordre següent: a) del general al particular; b) de l'abstracte al concret; c) del més important al menys important; d) del normal a l'excepcional; e) del substantiu al processal.
- . S'ha d'evitar que el text deixi llacunes o buits.
- . L'ordre en la norma ha de ser el següent: a) finalitat; b) definicions; c) àmbit d'aplicació; d) part substantiva; e) procediment; f) disposicions finals.
- . Cada norma ha de regular un únic objecte material. Sempre que sigui possible s'ha de regular en la mateixa disposició tot el contingut específic del seu objecte material definit prèviament i, si cal, aquells aspectes que hi tinguin una relació directa.
- . En un text normatiu que reguli un determinat objecte, mai no s'hi han d'incloure modificacions o addicions d'altres textos normatius que tinguin un altre objecte principal diferent, encara que hi tinguin una relació directa o indirecta.
- . Quan, respecte a un determinat objecte s'identifiqui una situació de dispersió normativa que pot provocar confusions i inseguretat jurídica, s'han de refundre els textos vigents sobre aquella matèria.
- . En la mesura del que sigui possible cal evitar les anomenades "clàusules d'excepció" que tenen com a objectiu limitar la validesa d'una disposició jurídica mitjançant una reserva general en contra d'una altra norma jurídica.
- . Cal formular la norma en abstracte evitant les previsions casuístiques.

III.2. Estructura de la norma

A. Títol de la norma

. Possible índex: en normes especialment llargues i complexes pot ser adequat incloure abans de la part expositiva un índex del contingut.

B. Part expositiva: exposició de motius

C. Part dispositiva: articulat

D. Part final:

- a. Disposicions addicionals
- b. Disposicions transitòries
- c. Disposicions derogatòries

d. Disposicions finals

E. Annexos

III.3. Aspectes a considerar en relació amb les diferents parts de la norma

A. Títol:

- Cal identificar el tipus/categoria de la norma (“Normativa relativa a...”; “Reglament de funcionament de l’Institut ...”). No es pot posar un títol només referit a la matèria (per ex. “Bases reguladores de...”)
- El títol de la norma ha de ser clar i concís indicant amb claredat l’objecte.
- Cal evitar la utilització de sigles i abreviatures.
- Data d’aprovació definitiva: la versió final de la norma (sotmesa a aprovació definitiva) ha de contenir el títol complet seguint les directrius anteriors i indicant la data en la que s’haurà aprovat definitivament i l’òrgan que l’haurà aprovat.
- Si es tracta d’una norma de caràcter temporal es farà constar en el títol el període de la seva vigència.
- Modificacions posteriors de la norma: si es produeixen modificacions posteriors caldrà també indicar-ho en el títol incloent la data d’aprovació definitiva de la modificació. Aquest serà el text que serà publicat. No poden figurar, per tant, en aquest text, referències a anteriors versions o dates d’aprovació diferents.

B. Part expositiva:

- Cal incorporar una exposició de motius sintètica i clara, exposant l’objecte de la norma de manera precisa. No té caràcter obligatori però forma part de la norma i, per tant, això s’ha de tenir en compte en la seva redacció. No es recomana esmentar persones individuals.
- Continguts possibles: antecedents, justificació, marc normatiu/context en el que es situa, resum molt breu del contingut.

C. Part dispositiva: articulat

- En el cas de normes extenses cal dividir-la en: títols, capítols, seccions, subseccions i articles. Al no ser necessària aquesta divisió, cal considerar-la, en el seu cas, de manera que no provoqui confusions en l’aplicació de la norma.
- Articles: cal numerar els articles. És convenient que cada article tingui un títol (especialment si la norma és complexa i extensa) que es refereixi amb claredat i de manera concisa al seu contingut. Aquest títol no ha d’incloure cap tipus d’explicació o motivació del seu contingut.
- Els articles no han de ser excessivament llargs (a no ser que sigui imprescindible no

han de tenir més de quatre apartats).

D. Part final:

- Cal utilitzar un criteri restrictiu en l'elaboració de la part final de la norma, de manera que s'hi podran incloure només aquells preceptes que responguin als criteris que li són propis d'acord amb el que es preveu a continuació.

a. Disposicions addicionals:

- Cal tenir en compte que es poden incloure si es refereixen a qüestions específiques en relació amb el règim jurídic establert en l'articulat, si contenen excepcions, dispenses i reserves de la norma. També poden contenir preceptes que es considerin residuals que pel seu contingut i naturalesa no es consideri adequat incorporar-los a l'articulat.

b. Disposicions transitòries:

- S'inclouen per a facilitar el trànsit del règim jurídic sobre la nova regulació normativa.

- Cal redactar-les amb claredat per evitar confusions i errors en la seva aplicació.

- Cal utilitzar-les amb caràcter restrictiu indicant de manera precisa la seva aplicació temporal i material.

c. Disposicions derogatòries:

- Cal incloure només clàusules derogatòries concretes que expressin amb claredat i precisió les normes o parts de les normes que queden derogades i també les que es mantenen en vigor (si això contribueix a clarificar la informació en relació amb el marc normatiu aplicable en relació amb aquella matèria).

- Cal evitar les clàusules derogatòries genèriques.

d. Disposicions finals:

- Cal indicar en aquestes disposicions la data d'entrada en vigor de la norma de manera clara i, si s'escau, també aquells aspectes relatius a la finalització de la seva vigència i de supletorietat de la norma.

- Cal establir i aplicar el criteri d'entrada en vigor acordat de manera que no es produeixi inseguretat jurídica.

- Entrada en vigor de la normativa UB: considerant les característiques de la normativa que es produeix a l'àmbit universitari amb caràcter general, l'entrada en vigor serà l'endemà de l'aprovació definitiva per l'òrgan corresponent.

- Es podrà aplicar un criteri específic diferent si per raó de la matèria està justificat però en aquest cas la disposició ho haurà de determinar de manera clara.

- Publicació: Una vegada aprovades per l'òrgan corresponent les normes de la UB hauran de ser publicades al Portal de Transparència de la UB.

E. Annexos

- Els annexos han de figurar al final de la disposició, indicant clarament que es tracta d'un annex.
- És convenient que els annexes tinguin un títol clar i concís.
- Si hi ha més d'un annex cal numerar-los per no causar confusió respecte la numeració dels articles.
- Si són necessaris és important que l'article corresponent faci referència a l'annex de manera clara.
- No s'ha d'incloure en els annexos tot allò que es pugui regular en l'articulat.

IV. Model de portada i d'índex per a normatives

UNIVERSITAT^{DE}
BARCELONA

Títol.

• LIBERTAS PERPVNDET

TÍTOL

PREÀMBUL O EXPOSICIÓ DE MOTIUS	2
CAPÍTOL I. Disposicions generals	2
Article 1. Règim jurídic.....	2
Article 2. Naturalesa	2
Article 3. Objectiu.....	2
Article 4. Funcions	3
CAPÍTOL II. Membres	3
Article 5. Membres.....	3
Article 6. Drets dels membres.....	3
Article 7. Deures dels membres.....	3
CAPÍTOL III. Organització i règim de funcionament	4
Article 8. Organització.....	4
Article 9. El president o presidenta	4
Article 10. El Consell de Direcció.....	4
Article 11. Comissions	5
Article 12. Disponibilitat de mitjans humans i materials	5
Disposició addicional.....	5
Disposició transitòria.....	5
Disposició derogatòria.....	5
Disposició final	5

UNIVERSITAT DE
BARCELONA